

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Moklso ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAINORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

LIETUVOS MERGAIČIŲ POŽIŪRIS Į SAVO KŪNĄ: PANDEMINIO IR POPANDEMINIO LAIKOTARPIŲ PALYGINIMAS

Darbo autorė. Viktorija VIRBAUSKYTĖ, VI kursas.

Darbo vadovė. Prof. dr. (HP) Janina TUTKUVIENĖ, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra.

Darbo tikslas. Nustatyti Lietuvos mergaičių požiūrį į savo kūną ir sąsajas su saviverte pandeminiu ir popandeminiu laikotarpiais.

Darbo metodika. Lietuvos mergaitės buvo apklaustos anonimine anketa 2021 metais (pandeminis laikotarpis; $n=414$) ir 2024 m. (popandeminis laikotarpis; $n=91$). Anketą sudarė klausimai apie demografinius rodiklius, Rosenberg'o savivertės skalė (1965 m.), Stunkard'o kūno stambumo figūrėlės (1983 m.). Mergaitės suskirstytos į dvi amžiaus grupes: 16–18 m. („jaunesnioji“ gr.) ir 19–20 m. („vyresnioji“ gr.). Mergaitės taip pat skirstytos pagal KMI į 3 grupes: pirmoji grupė – $<18,5$, antroji grupė – $18,5–25,0$ ir trečioji grupė – $>25,0$. Statistinė analizė atlikta MS Excel ir R –Commander 4.3.3 programomis. Duomenų reikšmingumo sąlyga – $p<0,05$.

Rezultatai. Pandeminio laikotarpio mergaičių amžiaus vidurkis buvo $16,8\pm 1,7$ m. Šio laikotarpio 16–18m. ($n=341$) KMI vidurkis buvo $21,9\pm 3,8$, tuo tarpu 19–20m. ($n=73$) – $23,4\pm 5,9$. Jaunesnių mergaičių grupėje Rosenberg'o skalės taškų suma, indikuojanti savivertę, buvo $15,3\pm 1,9$, o vyresnių mergaičių – $15,5\pm 1,9$ balų. Jaunesnio amžiaus mergaitės, atsižvelgdamos į savo realų kūno sudėjimą, dažniausiai rinkosi 2 (moda) Stunkard'o skalės figūrą, o vyresnės – 3, tuo tarpu kaip gražiausią abiejų amžiaus grupių mergaitės nurodė 4 figūrą ($3,8\pm 1$ ir $3,9\pm 1$).

Popandeminio laikotarpio mergaičių amžiaus vidurkis buvo $18\pm 1,4$, KMI vidurkis jaunesnių mergaičių grupėje ($n=57$) buvo $21,4\pm 2,6$, o vyresnių ($n=34$) – $22,6\pm 4,1$. Šio laikotarpio jaunesnių mergaičių grupės savivertė buvo $14,8\pm 5,9$, o vyresnių – $16,1\pm 6,6$ balų. Mergaitės abeiose amžiaus grupėse, atsižvelgdamos į savo realų kūno sudėjimą, dažniausiai rinkosi 4 Stunkard'o skalės figūrą (jaunesnės – $3,8\pm 1,3$ ir vyresnės – $4\pm 1,5$), o kaip gražiausią jaunesnioji grupė nurodė 3 ($2,7\pm 1,2$) figūrą, o vyresnioji – 2 ($2,8\pm 1,2$). Šio laikotarpio pirmosios KMI grupės mergaičių savivertė buvo $15,5\pm 8$, antrosios – $16,3\pm 5,9$, o trečiosios – $10\pm 2,7$. Pirmoji KMI grupė dažniausiai priskyrė savo figūrą 2 (moda) ($2,6\pm 1,3$) Stunkard'o skalės figūrelei, antroji – 4 ($3,7\pm 1,1$), trečioji – 6 ($5,8\pm 0,8$). Pirmosios grupės mergaitės gražiausiai figūrai priskyrė 1 ($2,5\pm 1,4$), antrosios – 2 ($2,7\pm 1,2$), o trečiosios 3 ir 4 ($3,1\pm 1,1$) Stunkard'o skalės figūreles.

Lyginant pandemio ir popandeminio laikotarpių skirtingų amžiaus grupių mergaičių kūno masės indeksą ir Rosenberg'o skalės balų sumą, statistiškai reikšmingų

skirtumų nenustatyta. Popandeminiu laikotarpiu tiek jaunesnio, tiek vyresnio amžiaus mergaitės, atsižvelgdamos į savo realų kūno sudėjimą, nurodė stambesnes Stunkard'o skalės figūras, o kaip patraukliausias – smulkesnio sudėjimo figūras, lyginant su pandeminio laikotarpio atitinkamomis amžiaus grupėmis ($p < 0,001$). Lyginant popandeminio laikotarpio KMI grupes tarpusavyje, nustatyta, kad trečiosios grupės mergaičių savivertė buvo reikšmingai mažesnė už pirmosios ($p < 0,05$) ir antrosios ($p < 0,001$) KMI grupių mergaičių savivertę. Antrosios ir trečiosios grupės mergaitės rinkosi stambesnes figūras pagal Stunkard'o skalę, atsižvelgdamos į savo realų kūno sudėjimą, tuo pačiu nurodydamos, kad joms gražesnės atrodo smulkesnės figūros ($p < 0,001$). Pirmoje mergaičių grupėje tarp Stunkard'o skalės figūrų, kurias jos pasirinko atsižvelgdamos į savo realų kūno sudėjimą, ir tų, kurios atrodė joms patraukliausios statistiškai reikšmingo skirtumo nenustatyta ($p > 0,05$).

Išvados. Lyginant su pandeminiu laikotarpiu, po pandemijos pastebėti idealaus kūno įvaizdžio ir savęs suvokimo skirtumai: mergaitės labiau linkusios save suvokti kaip turinčias stambesnę kūno sudėjimą, o smulkesnio sudėjimo kūną vertinti kaip patrauklesnę. Popandeminiu laikotarpiu nustatytas vidutinis mergaičių pasitikėjimo savimi lygis (> 15 balų), išskyrus didesnio KMI grupės mergaites, kurių savivertė buvo maža. Mergaitės, apibūdindamos savo realų kūno sudėjimą, dažniausiai rinkosi stambesnio sudėjimo Stunkard'o skalės figūras, tačiau kaip patraukliausias buvo linkusios rinktis smulkesnes figūras, išskyrus pirmosios KMI grupės mergaites, kurios rinkosi panašias figūras, atspindinčias jų pačių ir joms patraukliausią kūno sudėjimą.

Raktažodžiai. Lietuvos mergaitės; kūno įvaizdis; popandeminis laikotarpis; Rosenberg scale; Stunkard scale.